

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

۱۳

فقہ و فزیک

مستاد احوال امریہ معروف و نہی از مستر

احکام و آداب عکاسی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فقه و زندگی 13 : احکام عکاسی

نویسنده:

محمد حسین فلاح زاده

ناشر چاپی:

نورالسجاد

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	فقه و زندگی ۱۳ : احکام عکاسی
۶	مشخصات کتاب
۶	سخن ناشر
۸	پیشگفتار
۹	فصل اول : آشنایی با عکاسی
۱۱	فصل دوم : اسلام و عکاسی
۱۹	فصل سوم : ظهور و چاپ عکس
۲۶	فصل چهارم : عکاس و مشتری
۳۸	فصل پنجم : گوناگون
۴۳	درباره مرکز

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور : احکام عکاسی / تهیه و تدوین ستاد احیاء امر به معروف و نهی از منکر؛ زیر نظر محمدحسین فلاح زاده

مشخصات نشر : قم: نورالسیجاد، 1383.

مشخصات ظاهری : 72 ص؛ 11x18 س. م

فروست : (فقه و زندگی 13)

شابک : 4000ریال

یادداشت : عنوان روی جلد: احکام و آداب عکاسی.

یادداشت : کتابنامه: ص. 71؛ همچنین بصورت زیرنویس

عنوان روی جلد : احکام و آداب عکاسی.

موضوع : عکاسی (فقه)

فقه جعفری -- رساله عملیه

فتوهای شیعه -- قرن 14

شناسه افزوده : فلاح زاده، محمدحسین، . - 1339

شناسه افزوده : ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر

رده بندی کنگره : 1383 الف/BP194/5

رده بندی دیویی : 297/374

شماره کتابشناسی ملی : م 83-16043

اطلاعات رکورد کتابشناسی : رکورد کامل

سخن ناشر

از نظر اسلام، همان گونه که دین راهنمای اندیشه، اخلاق و عبادت است، راهنمای انتخاب شغل و بایدها و نبایدها در قلمرو تولید، توزیع

مصرف، مدیریت و اقتصاد نیز هست. شناخت صنایع و مشاغل حلال و حرام ضرورت زندگی اسلامی است. مشاغل مختلف، صدها حکم واجب و مستحب و شرایط حقوقی و اخلاقی دارد که دانستن آن در سلامت روابط اجتماعی و تکامل اخلاقی و معنوی انسان اثر می‌گذارد. همچنین صدها حرام و مکروه دارد که انجام آن فضای زندگی جمعی و اسلامی را آلوده می‌سازد و ابهام آن دلهره و تردید می‌آفریند.

آشنایی با احکام ویژه هر صنف برای دست اندرکاران آن ضروری و برای مراجعان به آن مشاغل نیاز قطعی و برای اهل مطالعه، دانش اجتماعی و دینی مفید است.

طرح پژوهشی «فقه و زندگی» که با سفارش «ستاد احیاء امر به معروف و نهی از منکر» و نظارت علمی حجج الاسلام محمد حسین فلاح زاده و محمود مهدی پور شکل گرفته، پاسخی است به نیازهای بشر در همه عرصه های زندگی.

مجموعه حاضر نقطه پیوند «فقه» و «زندگی» است؛ که چگونگی تأمین معیشت حلال را به مسلمانان و صاحبان مشاغل گوناگون می‌آموزد و فقه را از تئوری به عمل نزدیک می‌سازد.

جا دارد از خانم عزت احمدی و آقای اسماعیل محمدی به خاطر تهیه و تدوین سیزدهمین شماره از این مجموعه تشکر و قدردانی کنیم و امیدواریم برای تکمیل این مجموعه همچنان از حمایت های فکری و مالی ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر بهره مند گردیم.

خواهشمند است هرگونه نقد و نظر تجربی و علمی خود را جهت تکمیل این مجموعه با ما به نشانی: قم - خ معلم، 16 متری عباس آباد، جنب مدرسه شهیدین، انتشارات نورالسجاد یا تلفن 0251-7775805 در میان بگذارید.

انه ولی قدیر

انتشارات نورالسجاد

ص: 1

کره زمین از هزاران و شاید میلیون ها سال پیش تاکنون زیستگاه موجودات زنده است. نه قدمت زمین قابل دستیابی است و نه تعداد دقیق جانداران آن، اما از میان همه موجودات خاک زی، تنها انسان است که از نعمت عقل و اندیشه برخوردار شده.

انسانها در روزهای آغاز خلقت با سایر جانداران از نظر امکانات و شیوه بهره وری از طبیعت و مظاهر خلقت یکسان بودند، اما بشر، در پرتو اندیشه، توانست پا را از این مرحله فراتر بگذارد و برای خود ابزار و وسایلی دست و پا کند و این امر سبب پرده برداری از بسیاری از رازهای نهفته طبیعت و دست یابی به امکانات بیشتر و بهره وری از نعمت های خدادادی شد.

انسان با کشف بنزین و اختراع هواپیما، توانست برتر از پرندگان در آسمان پرواز کند، با ساخت کشتی، دریاها را درنوردد و با ساخت وسایل پیشرفته و قوی در دل کوه ها و اعماق زمین به معدن ارزشمندی دست اندازد و هزاران تلاش فکری و علمی دیگر که همه حاصل فکر و عشق آنان را برای زندگی بهتر بوده است.

از دیگر پیشرفت هایی که امروزه نصیب بشر شده، دستیابی به صنعت «عکاسی و فیلم برداری» است.

ضرورت زندگی امروزی سبب شده که همه افراد به گونه ای با این صنعت ارتباط پیدا کنند و از عکس و فیلم خود و دیگران برای لحظه های مختلف زندگی فعالیت های گوناگون آن استفاده کنند. این ضرورت موجب شده که عده ای به این حرفه روی آورده و آن را به عنوان شغل و منبع درآمد خود قرار دهند.

فصل اول : آشنایی با عکاسی

هر چند مخاطب این نوشته در درجه اول کسانی هستند که به حرفه عکاسی اشتغال دارند و با عکاسی و چگونگی و فایده و تاریخ آن آشنایی کامل دارند ولی از آنجا که امروزه تمام مردم با عکس و عکس برداری و استفاده از آن به گونه های مختلف نیاز و سر و کار دارند، جهت استفاده آن افراد در این بخش به طور مختصر به این مطالب خواهیم پرداخت.

تعریف عکاسی

عکاسی همان هنر عکس برداری از اشیاء و طبیعت به وسیله دوربین است که طی آن، نور از شیء مورد نظر بر روی فیلم عکاسی که با مواد خاصی پوشیده شده، افتاده و بر روی آن اثر می گذارد، این مواد در تماس با نور تغییر می یابد و بر حسب شدت نور بر فیلم، آثاری ظاهر می شود تصویر مزبور به وسیله عدسی تعبیه شده روی دوربین به فیلم منتقل می شود.

چگونگی عکاسی

در عکاسی برای به دست آوردن یک تصویر واضح می بایست میزان نور ورودی به دوربین را به وسیله شاتر تنظیم نمود و با تنظیم عدسی هم وضوح لازم را بر حسب فاصله دوربین عکاسی به دست آورد کم و زیاد شدن نور تابانده شده به فیلم عکس را خراب می کند، امروزه دوربین هایی وجود دارند که دارای مغز الکترونیک هستند و کار تنظیم فاصله و نور را به طور خودکار انجام می دهند. برای عکس برداری بهتر، وسایل مکمل به دوربین اضافه می شود که یکی از آنها سرپوش عدسی است که برای جلوگیری از تابش انعکاس های نامطلوب به عدسی از آن استفاده می شود از عدسی های درشت نما (کلوزآپ) برای عکس برداری از اشیای بسیار نزدیک استفاده می شود و عدسی های تله برای عکس برداری از اشیای ریز و دور کارآیی دارند.

فیلترها هم صفحات رنگی شفاف هستند که روی عدسی قرار می گیرند و رنگ های خاصی را به عکس می دهند فیلتر زرد باعث می شود تا آسمان آبی تیره رنگ تر دیده شود و ابرهای سفید بهتر به نظر آیند، از فلاش هم برای تأمین نور لازم در مکان هایی که نور کافی ندارند استفاده می شود با وصل فلاش به دوربین به طور خودکار و همزمان با فشار دادن تکمه دوربین و باز شدن شاتر نور فلاش بر شیء مورد عکس برداری می تابد.

فیلم عکاسی از لایه، یا لایه های نازکی از یک ماده ژلاتینی حساس به نور که حاوی بلورهای کوچک کلرور نقره و دیگر هالیدهای نقره است پوشیده شده و با تابش نور این ماه نیز تغییر حالت می دهد

در عکاسی سیاه و سفید، تغییر به وجود آمده در این بلورها بدون ظاهر کردن فیلم دیده نمی شود به همین منظور پس از گرفتن عکس فیلم را در محلول ظهور قرار می دهند در این موقع کریستال هایی که تحت تأثیر نور قرار گرفته اند به ذرات نقره درخشان بدون تغییر مانده یا شسته می شوند با تاباندن نور به نگاتیوها و قرار دادن کاغذ عکاسی که آن نیز از لایه های حساس پوشیده شده در محل مناسب، تصویر از نگاتیو به کاغذ منتقل می شود با استفاده از دستگاه بزرگ کننده

(گراندیسور) می توان از یک تصویر عکس های بزرگ تر یا کوچک تری نیز به دست آورد در این مرحله است که سایه روشن های عکس شکل واقعی می یابند.

عکاسی رنگی نیز از نظر اصول، شبیه عکاسی سیاه سفید است با این تفاوت که فیلم عکاسی شامل سه لایه حساس به نور است که هر کدام در مقابل یک یاز سه رنگ اصلی واکنش نشان می دهد به طوری که سه رنگ به طور جداگانه ثبت می شوند(1).

فایده عکاسی

علاوه بر فایده هنری عکاسی، این فن کاربردهای علمی و تکنولوژیک بسیاری نیز دارد، به عنوان مثال، برای ثبت وقایع اجتماعی و سیاسی و مستندسازی مسائل تاریخی از عکاسی استفاده می شود.

برای اطلاع از اجرام آسمانی و حتی از موجودات ذره بینی نیز از عکاسی استفاده می شود زیرا فیلم های به دست آمده را می توان مدت ها نگهداری کرد نقاط تاریک و روشن روی یک عکس را می توان به تکانه (پالس) الکتریکی تبدیل کرده و تصویر را به حافظه رایانه سپرد، با عکس برداری ماهواره ای از کره زمین می توان به پیش بینی وضع هوا پرداخت با عکس برداری با نور مادون قرمز که در آن از فیلم های حساس به حرارت استفاده می شود می توان به بیماری های داخلی درختان پی برد و در زمان جنگ از محل استقرار تجهیزات و تعداد نیروهای دشمن آگاه شد.

امروزه در شناخت بسیاری از بیماری ها و شیوه درمان آنها از این وضعیت استفاده بسیاری می شود

عکس برداری و عکاسی بهترین روش برای انتقال اطلاعات و اخبار در رسانه های عمومی نظیر تلویزیون، روزنامه، مجله و کتاب است.

امروزه بسیاری از مردم از عکاسی مجسمه سازی و نقاشی برای ثبت صحنه های مورد علاقه شان استفاده می کنند(2).

تاریخ عکاسی

عکاسی چنان بر زندگی ما تأثیر گذارده که نمی توان باور کرد این فن در سال 40 - 1839 م اختراع شده است. البته از مدت ها قبل و از حدود قرن شانزدهم از اصول عکاسی استفاده می شده است. ثبت تصاویر بر روی فیلم و مواد حساس به نور در قرن نوزدهم توسط فیزیکدان فرانسوی «ژوزف پنیس» اختراع شد و از روی آن «لوئی ژاک ماند داگوره» در فرانسه و «ویلیام هنری فاکس تالبوت» در انگلستان دو روش جداگانه ابداع کردند اما عکاسی توسط «اف. اس. آرشر» و در سال 1851 م. بنیانگذاری شد(3).

ص: 4

1- - دایرة المعارف زرین، بابک حقایق، بابک ریاحی پور، تهران، 1377.

2- - همان.

3- - همان.

عکاسی مجاز

بی شک عکاسی به عنوان یک فن و حرفه یا یک رشته علمی فارغ از مسائل جانبی آن از نظر اسلام به عنوان یک مجاز و بدون اشکال شمرده می شود و این مسئله در رساله عملیه تمام مراجع بزرگ تقلید با تفاوت کمی در عبارت این گونه آمده است:

1- عکس برداری از انسان و حیوان یا مجسمه آن اشکال ندارد(1).

2- تصاویر متداولی که در زمان ما با ابزار متداول گرفته می شود جایز است(2).

عکاسی غیر مجاز

پیش تر اشاره شد که عکاسی قطع نظر از مسائل جانبی آن عملی است مجاز و بدون اشکال ولی اگر همراه با کار حرام یا مستلزم عملی غیر مجاز باشد از نظر احکام دین نیز ممنوع و غیر مجاز می باشد.

عکس برداری از اماکن ممنوع

در تمام کشورهای بسیاری از جاها از جمله اماکنی شمرده می شود که عکاسان و خبرنگاران و حتی افراد عادی مجاز به ورود به آن مکان ها یا عکس برداری از آنها نمی باشند همانند مراکز نظامی و برخی از آثار تاریخی و اماکن عمومی از نظر اسلام نیز هر جا که از طرف صاحب آن یا مطابق مقررات مملکتی عکس برداری تاز آن ممنوع اعلام شد یا به گونه ای تجاوز به حقوق دیگران به حساب آید جایز نیست.

س: آیا از جاهایی که نوشته اند «عکس گرفتن ممنوع» می توان عکسی به عنوان یادگاری گرفت؟

ج: تخلف از مقررات جایز نیست(3).

مطابق قوانین مربوط به عکاسی، عکس برداری از برخی اماکن ممنوع و برخی نیز تابع قوانین و ضوابطی است که از جمله آنهاست پادگان ها و موزه ها و آثار باستانی و اماکن تاریخی که در اینجا به برخی از آنها اشاره می شود:

1- عکس برداری از اشیای موزه ها و آثار باستانی و اماکن تاریخی با رعایت موارد زیر برای کلیه افراد مجاز است مگر در مواردی که عکس برداری رسماً از طرف موزه ها و مسئولان آثار باستانی و اماکن تاریخی ممنوع اعلام شده باشد؛ منظور از اشیاء آثاری است که در تالارهای عمومی موزه ها به نمایش گذاشته شده باشد. 1

2- از اشیای امانتی یا اشیایی که عکس برداری از آنها ممنوع اعلام شده باشد، نمی توان عکس برداشت. 2

ص: 5

- 2- - تحرير الوسيله، ج 1، في المكاسب المحرمه، ص 496 - 122.
- 3- - استفتاء از محضر رهبر معظم انقلاب اسلامي آيت الله خامنه اي.

1- دست زدن به اشیا و یا درخواست جا به جا کردن اشیا از مسئولین ممنوع است مسئولین موزه ها درباره تهیه عکس از اشیا خاصی که مورد نیاز باستان شناسان و استادان تاریخ هنر و دیگر دانشمندان - که در این زمینه کار می کنند- باشد تسهیلات لازم فراهم خواهند نمود. 3

2- در صورتی که عکس برداری سبب مزاحمت برای دیگر بازدیدکنندگان گردد، متصدی موزه مجاز به جلوگیری از عکس برداری است. 4

3- مسائل عکس برداری را نباید روی قفسه ها یا جایی که مانع دید بازدیدکنندگان باشد، قرار داد. (1)

4- حفظ اموال و وسائل عکس برداری به عهده عکس بردار است. (2)

5- از برق موزه برای عکس برداری نمی توان استفاده کرد مگر با اجازه کتبی و در چنین صورتی تهیه وسایل از قبیل لامپ و سیم و دیگر تجهیزات به عهده عکس بردار است. (3)

6- عکس برداری از مؤسسات نظامی و اماکنی که با امنیت عمومی ارتباط دارد، بدون کسب اجازه قبلی از مقامات مربوطه ممنوع است. (4)

تخلف از مقررات

1. س: عکس برداری از مناطق مقدسه و اماکن متبرکه توسط بانوان غیر مسلمان و مسافران غیر مسلمان چه حکمی دارد؟

ج: اگر خلاف ضوابط و مقررات آنجا نباشد، اشکال ندارد. (5)

2. س: عکس گرفتن توسط دوربین های مخفی چه حکمی دارد؟

ج: در صورتی که موجب تصرف در ملک شخص باشد و یا باعث اذیت او شود جایز نیست. (6)

عکس برداری بی اجازه

1. س: عکاس در مجلسی از جاهایی که قبلاً اجازه نگرفته عکس می گیرد آیا کار او صحیح است، از نظر دستمزد اشکالی پیدا نمی شود، حکمش چیست؟

ج: میزان توافق قبلی می باشد. (7)

2. س: آیا از کسی که راضی نیست می توان عکس یا فیلم تهیه کرد؟

ج: مانعی ندارد مگر این که اسباب اذیت و اذیت او باشد. (8)

ص: 6

1--5. حقوق ادبی و هنری، ص 41.

2-- همان

3-- همان

4-- همان

5-- حضرت آیت الله خامنه ای مقام معظم رهبری

6-- همان

7-- استفتاء از حضرت آیت الله خامنه ای

8-- همان

1. س: از خانه یا محلی که عکس گرفته می شود آیا باید از صاحبان آنها اجازه گرفته شود؟

ج: در صورتی که موجب تصرف در ملک او باشد و یا باعث اذیت او شود جایز نیست (1)

2. س: آیا عکس برداری یا تکثیر و توزیع آن بدون رضایت صاحب عکس جایز است؟

ج: اگر موجب اذیت صاحب عکس باشد، جایز نیست. (2)

عکس برداری از زن نامحرم

1- س: عکس انداختن مرد نامحرم از زن نامحرم و بالعکس چه صورت دارد؟

ج: اگر مقدار لازم را پوشیده باشد مانع ندارد (3)

2- س: آیا من می توانم از زن نامحرم عکس بگیرم؟

ج: اشکال ندارد ولی نباید به غیر وجه و کفین* او نگاه کنید**.

3- س: عکس برداری از بانوان توسط مرد، بدون همراه چه حکمی دارد؟

ج: در فرض سؤال اگر امکان ورود شخص ثالث باشد اشکال ندارد. (4)

4- س: فیلم برداری و عکاسی از برخی مجالس که به علت لا ابالی گری مسائل محرم و نامحرم احیاناً رعایت نمی شود توسط عکاس زن که شغلش این کار است چه حکمی دارد؟

ج: مراعات کامل حجاب اسلامی در برابر نامحرم در هر حال لازم است و فیلم برداری و (عکاسی) از مجالس زنانه یا از مجالس مختلط اگر مستلزم نظر حرام و موجب اشاعه فساد و ترتب مفساد باشد، جایز نیست (5).

5- س: خانمی از مجالس آقایان عکس می اندازد، از نظر شما چه حکمی دارد؟

ج: اگر مفسده ندارد و یا مستلزم فعل حرام نباشد، اشکال ندارد. (6)

دعوت کردن از عکاس یا فیلم بردار مرد برای تهیه فیلم و عکس از عروس و داماد و یا نامحرم های دیگر در حالی که علم داریم آنها پوشش کافی را رعایت نخواهند کرد جایز نیست. (7)

ص: 7

1- همان

2- همان

3-- همان. * وجه = صورت. کفین = دست ها تا میچ ** - استفتانات، ج 3، ص 259، س 5.

4-- استفتاء از محضر رهبر معظم انقلاب اسلامی، آیت الله خامنه ای.

5-- همان

6-- همان

7-- احکام روابط زن و مرد، ص 136.

عکس برداشتن مرد از زن نامحرم حرام نیست، ولی اگر برای عکس برداشتن مجبور شود که حرام دیگری انجام دهد، مثلاً دست به بدن او بزند یا نظرش به صورت زینت شده او یا به سایر بدن او بیفتد نباید عکس او را بردارد و اگر زن نامحرمی را بشناسد در صورتی که آن زن مُتَهَنِّک (بی آبرو - بی شرم) نباشد نباید به عکس او نگاه کرد. (1)

مقررات دولتی: متصدیان لابراتوارها موظفند در حین چاپ، در صورت مشاهده عکس های مبتذل و موارد مشکوک، مراتب را قبل از تحویل عکس به عکاسی یا مشتری به دایره اماکن اطلاع دهند. (2)

عکس برداری از ابزار حرام

در برخی موارد عکس گرفتن از بت، ابزار قمار، ابزار موسیقی و ظروف مشروب الکلی که ترویج باطل و کار حرام باشد یا مفسده دیگری داشته باشد حرام می باشد که باید از آنها پرهیز کرد به یک استفتاء توجه کنید.

س: عکس از مجسمه های رومی و آناتومی، به طوری که بدون پوشش باشد چه حکمی دارد؟

ج: اگر مفسده دارد جایز نیست. (3)

عکس برداری از کار حرام

عکس برداری از کار نامشروعی که در تصویر جلوه کند جایز نیست.

س: عکس گرفتن از مجلس رقص خانم ها چه حکمی دارد؟

ج: اگر رقص حرام باشد، جایز نیست. (4)

استفاده نادرست از عکس

عکس، وسیله ای است که منافع مشترک بین حلال و حرام دارد و می توان با استفاده درست از آن برای پیشبرد اهداف ارزشمند و مفید و ترویج فرهنگ صحیح استفاده کرد و نیز می توان آن را در راه ترویج باطل و توهین و تحقیر انسان های والا و مؤمن و غیر آن به کار برد، برای معلوم شدن حکم این مسئله به چند استفتاء توجه فرمایید:

1- س: آیا تجلیل از کافر و منافق و ظالم از طریق چاپ و نشر عکس جایز است؟

ج: جایز نیست. (5)

2- س: عکس هایی که برای تحقیر فرد مؤمن گرفته می شود، حکمش چیست؟

ج: جایز نیست. (6)

قانون:

- 1-- توضیح المسائل، م 2439.
- 2-- از مقررات دایره نظارت بر اماکن عمومی.
- 3-- استفتاء از مقام معظم رهبری، حضرت آیت الله خامنه ای
- 4-- همان.
- 5-- همان.
- 6-- حقوق ادبی و هنری، صص 40 و 41.

1- افتراء به مقامات، نهادها ارگان ها و هر یک از افراد کشور و توهین به اشخاص حقیقی و حقوقی که حرمت شرعی دارند، اگر چه از طریق انتشار عکس یا کاریکاتور باشد... (1)

2- اشاعه فحشا و منکرات و انتشار عکس ها و تصاویر و مطالب خلاف عفتی عمومی (2)

فصل سوم : ظهور و چاپ عکس

ظهور فیلم

از جمله فعالیتهای عکاسان ظهور و چاپ عکس است، این کار گاهی در مکان ثابت و گاه در غیر آن انجام می پذیرد و شیوه ها و اهداف خاصی دارد و گاهی این فعالیت در رابطه با افراد دیگر شکل می گیرد و حقوقی را برای آنان یا برای اجتماع ایجاد می کند که مراعات آنها لازم است بر این اساس نگاهی هر چند گذرا به احکام فقهی این مرحله از کار عکاسان می تواند آنان را در راه تطبیق اعمالشان با احکام دین کمک کند.

1- س: عکس رنگی را زن می گیرد ولی مرد ظاهر می کند، آیا اشکال دارد؛ حکمش چیست؟

ج: اگر مرد صاحب عکس را بشناسد، نگاه به آنجایز نیست و در غیر این صورت در صورت ربه و فساد یا به قصد التذاذ جایز نیست.

2- س: عکس سیاه و سفید توسط بانو گرفته می شود اما فیلمش را مرد روتوش (قلمکاری روی شیشه فیلم) می زند آیا اشکال دارد یا نه؟ آیا روتوش عکس خانم ها به قصد التذاذ جایز است؟

ج: اگر مرد صاحب عکس را بشناسد نگاه به آنجایز نیست و در غیر این صورت در صورت ربه و فساد و یا به قصد التذاذ جایز نیست.

3- س: آیا ظاهر کردن عکس خانوادگی توسط مرد نامحرم جایز است؟

4- ج: اگر صاحب عکس را نشناسد و موجب مفسده نشود اشکال ندارد. (3)

سپردن فیلم برای ظاهر کردن به نامحرم

1- س: اگر برادر از من عکس بگیرد آیا جایز است که یک مرد نامحرم آن را ظاهر کند؟

ج: اگر ظاهر کننده شما را نمی شناسد مانع ندارد. (4)

2- س: اگر بانوان، عکس خود را که حد واجب حجاب در آن رعایت نشده برای ظاهر کردن به مرد نامحرم بدهند کار حرامی را انجام داده اند؟

ج: اگر شناخته نشوند و مفسده ای هم نباشد کار حرامی نیست. (5)

1-- همان.

2-- استفتاء از مقام معظم رهبری، حضرت آیت الله خامنه ای.

3-- 1 و 2 و 3 استفتاء از مقام معظم رهبری آیت الله خامنه ای

4-- استفتائات ج 3، ص 258، س 4.

5-- استفتاء از آیت الله خامنه ای

1-س: عکسی که بدون حجاب اسلامی گرفته شده آیا می شود به عکاس نامحرم برای ظهور داد؟

ج: اگر عکس صاحب عکس را شناسد و خطری هم نداشته باشد، اشکال ندارد. (1)

2-س: در مجالس عروسی معمولاً عکس و یا فیلم توسط زن گرفته می شود ولی ظاهر کردن و سایر برخوردها ممکن است نامحرم هم آن را ببیند با توجه به آرایش عروس و نداشتن حجاب لازم نظر جنابعالی درباره این فیلم ها و یا عکس ها چیست؟

ج: در صورتی که نامحرم زنها را می شناسد دیدن آن ها برای او جایز نیست و در غیر این صورت (صاحب عکس را شناسد) اگر به قصد لذت و ریه نباشد اشکالی ندارد. (2)

چاپ و تکثیر عکس

گاهی ممکن است عکاس تصمیم به تکثیر و نگهداری نسخه ای از عکس دیگران داشته باشد این مسئله را به خودی خود نمی توان گفت حرام است مگر آن که موجب اذیت و آزار صاحب عکس باشد یا صاحب عکس، زن مسلمانی باشد که حجاب کامل نداشته و عکاس آن زن را بشناسد، یا عکاس برای اهداف باطلی آن را تکثیر و مورد بهره برداری قرار دهد، ولی استفاده دیگران از این عکس ها و یا عکس ناشناس در صورتی که حجاب کاملی نداشته باشد یا سبب تبلیغ و ترویج فساد در جامعه باشد جایز نیست.

1-س: چاپ عکس زن مسلمان در نشریات به صورتی که موهای او معلوم بوده در چه شرایطی جایز است؟

ج: جایز نیست. (3)

2-س: عکس و تصویر خانم های هنر پیشه بر روی جلد مجلات و روزنامه ها به صورت رنگی آیا جایز است حکمش چیست؟

ج: اگر مفسده دارد جایز نیست. (4)

قانون:

چاپ عکس های هنرپیشگان و عکس های مبتذل خارجی اکیداً ممنوع است

تکثیر و نگهداری و توزیع عکس های مبتذل و مستهجن و نوارهای غیر مجاز اعم از کاست ممنوع است

قانون:

عکس برداری که توسط بانوان انجام می گیرد می بایست فقط در لابراتوارهایی که خانم ها مشارکت دارند چاپ شود.

س: آیا عکس برداری یا تکثیر و توزیع آن بدون رضایت صاحب عکس جایز است؟

ج: اگر موجب اذیت صاحب عکس باشد جایز نیست. (5)

--1 همان

--2 احکام روابط زن و مرد، ص 72.

--3 - استفتاء از مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای.

--4 - همان.

--5 - همان.

امروزه تصویر به عنوان کالایی ارزشمند مورد خرید و فروش قرار می‌گیرد و گاهی برخی از تصویرها از جمله ارزشمندترین کالاها و آثار هنری به شمار می‌رود و بی‌شک خرید و فروش مبادله عکس از نظر دین اسلامی با مراعات شرایطی که دین برای آن مشخص کرده است بدون اشکال است و درآمدی که از این طریق به دست می‌آید حلال و بدون اشکال است ولی اگر خرید و فروش آنها برای اهداف غیر صحیح و ترویج فساد و بی‌بندوباری در جامعه باشد جایز نیست.

س: خرید و فروش و استفاده از تصاویر و نقاشی و مجسمه... چه حکمی دارد؟

ج: بنا بر اقوی خرید و فروش و مالک شدن و استفاده و به کارگیری تصاویر و نگاه کردن به آنها هر نوع که باشد (خواه نقاشی - خواه گلدوزی - خواه کنده کاری) حتی مجسمه‌ها جایز است. (1)

س: عکس مبتذل کدام است و حکم و تولید، تکثیر و فروش و اجاره آن چیست؟

ج: میزان ایجاد مفسده و تحریک و تهییج شهوت است که در این فرض تکثیر و فروش و اجاره آن جایز نیست. (2)

1- س: اخیراً چاپ و توزیع عکس ورزشکاران زیبایی اندام رایج شده و در خیابان و مغازه‌ها اقدام به خرید و فروش آن می‌کنند آیا خرید و فروش و توزیع این عکس‌ها جایز است؟

جواب:

آیت الله خامنه‌ای: در فرض داشتن مفسده حرام است و واجب است از هرگونه تبلیغ و ترویج و تکثیر آن اجتناب شود.

آیت الله تبریزی: خرید و فروش اشیایی که مبدأ نشر و ترویج فساد در جامعه می‌شود جایز نیست. (3)

2- س: خرید و فروش، توزیع و تکثیر نوارهای ترانه از خوانندگان طاغوتی و عکس‌های مبتذل و مستهجن چه صورت دارد و پولی که از این راه کسب می‌شود چگونه است؟

جواب:

آیت الله سیستانی و آیت الله فاضل: حرام است. (4)

3- س: کاپلن‌هایی با عکس‌های زنان سربرهنه یا تصاویر رقاصی دسته‌جمعی که توسط خانمها بافته می‌شود یا عکس‌های مینیاتوری با همین مضامین یا بافتن فرش‌هایی با همین تصاویر تهیه و تولید و خرید و فروش و یا نصب آنها در منازل خانه‌ها یا مغازه‌ها و محل کار چه صورت دارد؟

ج: اگر ترویج فساد صدق کند، اجتناب شود.

1-- مسائل جدید از نگاه علما و مراجع، ص 79.

2-- استفتاء از حضرت آیت الله خامنه ای.

3-- همان.

4-- استفتاء از حضرت آیت الله سیستانی.

عکاس و مشتری

کسانی که به حرفه و هنر عکاسی اشتغال دارند و زحمت تصویر برداری از اشخاص مجالس و مراسم و فعالیت های دیگران را به عهده دارند بخشی از کارشان در رابطه با مشتریانی است که با آنها سر و کار دارند از آنان یا برای آنان عکس می گیرند در این خصوص مسائل فراوانی است که حکم هریک از آنها در دین اسلام مشخص شده است هرچند پاره ای از آنها احکام عمومی است که برای سایر اصناف نیز می تواند کارگشا باشد ولی در این بخش به گوشه ای از آنها که ارتباط بیشتری با این حرفه پیدا می کند می پردازیم

کیفیت عکس

1-س: عکاسی از مواد فاسد در کارش استفاده می کند ولی دستمزد فیلم سالم و مواد سالم را از مشتری دریافت می کند حکمش چیست؟

ج: جایز نیست. (1)

2-س: اگر کسی عکسی را انداخت و از نظر فنی و کارشناسی بدون اشکال بود ولی نظر مشتری را تأمین نکرد حکمش چیست؟

3-ج: اشکال ندارد مگر این که در نظر عرف عیب محسوب شود. (2)

اجرت عکاسی

در کتابهای فقهی در بحث اجاره مسائلی در مورد اجرت کار و قرارداد استخدامی آمده است که جهت آشنایی شما عزیزان به چند مسئله از آنها اشاره می شود:

1- اگر انسان به درخواست دیگری برای او کار کند [مثلاً از عکاس دعوت کنند که سه ساعت از مجلسی عکس برداری کند] و برای کار او اجرتی قرار داده باشند چنانچه کار را به طور متعارف انجام دهد اجرتی که معین شده باید به او بگرداند ولی اگر اجرتی را مشخص نکرده باشند باید به اندازه ای که شخصی همانند این فرد چنین کاری را انجام بدهد مزد به او می دهند به او هم مزد بدهند. (3)

مگر آن که به قصد مجانی و بدون مزد کار کرده باشد.

اگر انسان بپذیرد که کاری [مثلاً عکاسی] را در مقابل اجرتی برای دیگری انجام دهد اگر شرط کرده باشند که خودش انجام دهد نمی تواند آن کار را به دیگری واگذار کند مثلاً شاگرد یا دوستش را برای عکس برداری بفرستد اما اگر چنین

ص: 13

1- استفتاء از حضرت آیت الله خامنه ای.

2- همان.

3- - تحرير الوسيله، ج 1، كتاب الاجاره، ص 575، م 15 و ص 582، م 36.

1- شرطی نشده باشد می تواند همان مقدار دستمزد یا مبلغ بیشتر کار را به او بسپارد ولی با دستمزد کمتر جایز نیست، مگر اینکه مقداری از کار را خودش انجام دهد. (1)

2- اگر عکاس برای دیگران تا مدت تعیین شده کار می کند در آن مدت نمی تواند برای دیگران کار کند یا به کارهای شخصی پردازد مگر برخی کارهای جزئی که منافاتی با قرارداد نداشته باشد مثل خوردن نهار یا شام یا خواندن نماز در مدت متعارف. (2)

1- س: اگر عکس گرفته شود و بعد مقدار بسیار کم لک روی آن عکس دیده شود به طوری که صاحب عکس هم متوجه نخواهد شد، آیا باید به صاحب عکس گفته شود و در صورتی که به او نگوید حکمش چیست؟

ج: اشکال ندارد مگر این که در نظر عرف، عیب محسوب شود. (3)

2- س: اگر به عکاس گفته شود سه ساعت در مجلسی عکس بگیرد ولی عکاس بیشتر در آنجا می ماند و عکس می گیرد آیا در گرفتن اجرت این عکاس اشکال به وجود نمی آید حکمش چیست؟

ج: میزان توافق قبلی است. (4)

وفای به وعده

یکی از مسائل قابل توجه نسبت به صاحبان حرفه ها عمل به وعده های خود است به خصوص در عصر حاضر که دقایق زندگی بسیاری از مردم دارای حساب و برنامه خاص می باشد و گاهی تخلف یک فرد نسبت به قول و قرار و وعده خود لطمه هایی به برنامه زندگی آنها خواهد زد. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: ولی بر صنعت گران امت من از امروز و فردا کردن و وای بر بازرگانان امت من از قسم خوردن. (5)

س: عکاس به موقع عکس را به مشتری نمی دهد از نظر شرعی چه حکمی دارد؟

ج: بهتر است وعده هایی که داده می شود مراعات شود. (6)

امانت داری

امروزه چنین مرسوم است که فیلم عکس پرسنلی افراد نزد عکاس باقی مانده عکاس موظف است در حفظ آن بکوشد و بدون رضایت صاحبش آن را در اختیار دیگران قرار ندهد.

1- س: آیا صحیح است عکاس، فیلم عکس را بدون اجازه صاحبش به دیگران بدهد؟

ج: باید با رضایت ایشان باشد. (7)

ص: 14

- 2-- همان، ص 580، م 27.
- 3-- استفتاء از مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای.
- 4-- همان.
- 5-- من لایحضره الفقیه، ج 3، ص 160.
- 6-- استفتاء از مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای.
- 7-- همان.

عکاسان موظفند در صورتی که مشتری نگاتیو فیلم خود را درخواست نماید پس از اخذ قیمت مقرر بدون عذر در اختیار آنان قرار دهند. (1)

اجاره دوربین

اگر مشتری از عکاسان دوربینی اجاره می کند باید نوع دوربین مدت و کیفیت استفاده از آن و قیمت اجاره آن مشخص باشد تا در این موضوع بین عکاس و مشتری اختلافی پیش نیاید.

1- س: کرایه دوربین به خاطر 4 یا 5 ساعت در بعد از ظهر یا شب می باشد ولی پول بیعانه برای 24 ساعت گرفته می شود حکم آن چیست؟

ج: با توافق طرفین مانعی ندارد. (2)

2- س: دوربین عکاسی برای کسی با گرفت بیعانه کنار گذاشته می شود ولی بعد مشتری منصرف شده و بیعانه را دریافت می کند در این مدت که دوربین معطل مانده آیا کرایه به آن تعلق نمی گیرد؟

ج: این گونه امور تابع قوانین و مقررات می باشد. (3)

اشیای به جا مانده از مشتری

اشیایی که از مشتری در مغازه بر جای می ماند در درجه اول باید به صاحب آن برگردانده شود یا برایش نگهداری شود تا برای دریافت آن مراجعه کند ولی در صورتی که امکان پیدا کردن صاحب آن وجود ندارد یا از پیدا کردن آن نا امید شوند می توانند از طرف صاحبش آن را به فقیری بدهند.

س: اشیایی در عکاس خانه جا مانده حکم آن چیست؟

ج: اگر ارزش مادی دارد و قابل استفاده می باشد می تواند آن را یا پولش را به نیت صاحب آن صدقه بدهد. (4)

سخنی با مشتریان (مردم)

هر چند عنوان این نوشته «احکام عکاسی» است و بیشتر در پی شناساندن وظیفه دینی کارکنان این صنف و مسائل شرعی مربوط به حرفه و کسب و کار آنهاست ولی از آنجا که کار عکاسی طرفینی است و گاهی یک طرف آن کسانی هستند که از عکاس درخواست عکس برداری از خودشان یا اطرافیانشان یا افراد مربوط به آنها یا محیط زندگی شان می کنند لذا آنان نیز باید به مقدار نیاز با مسائل مربوط به عکاسی به ویژه آن بخش که مربوط به خودشان است آشنا باشند، به عنوان مثال، آیا بانوان می توانند بدون مراعات حجاب کامل اسلامی از عکاس درخواست عکس برداری کنند؟ و آیا می توانند تصاویر خود

1- - مقررات دایره اماکن عمومی.

2- - استفتاء از مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای.

3- - همان.

4- - همان.

را به دیگران نشان دهند یا به تصاویر دیگران نگاه کنند؟ از این سؤال ها ممکن است کم و بیش برایشان پیش آید که آشنایی با جواب آنها لازم است.

1- مسئله: اگر خانمی بداند چنانچه بدون حجاب کامل عکس بگیرد عکس او در بین فامیل پخش می شود و نامحرم نیز او را می بیند جایز نیست عکس بدون حجاب بیندازد. (1)

2- س: عکس گرفتن نزد عکاس نامحرم و یا ظاهر کردن عکس توسط نامحرم چه حکمی دارد؟

ج: اگر بدون حجاب شرعی باشد اگر چه عکاس و ظاهر کننده نامحرم نباشد بعید نیست که ترویج باطل به آن صدق کند و اگر صدق نکند مانعی ندارد. (2)

3- س: آیا پوشیدن روسری برای عکس انداختن دختران که به حد تکلیف نرسیده اند، لازم است حکمش چیست؟

ج: الزامی نیست. (3)

نشان دادن عکس خود به دیگران

1- مسئله: جایز نیست انسان عکسی را که می داند دیدن آن برای دیگری حرام است به او نشان دهد. (4)

2- س: نشان دادن آلبوم عکس خانوادگی به افرادی [مثلاً بستگان] که نامحرم هستند چه حکمی دارد؟

ج: جایز نیست. (5)

3- س: نشان دادن عکس برادر یا دایی که جوان هستند به همکلاسی های دختر که در سن ازدواج هستند آیا جایز است؟

ج: اگر بدون قصد ربه و التذاذ باشد اشکال ندارد. (6)

عکس گرفتن با نامحرم

1- فیلم یا عکس گرفتن همراه داماد یا دیگر نامحرم ها در حالی که زن پوشش کافی نداشته باشد جایز نیست. (7)

2- عکس گرفتن دبیران مرد همراه دانش آموزان دختر یا ورزشکاران همراه تماشاگران دختر چه حکمی دارد؟

ج: اگر مفسده ندارد و یا مستلزم فعل حرام نباشد اشکال ندارد. (8)

نگاه به عکس دیگران

قدرت بینایی از جمله بزرگترین نعمت های خداوند است و قطعاً این نعمت برای دیدن است و شکر آن نیز استفاده درست از آن است پس شناخت موارد جایز و غیر جایز نگاه کردن برای بهره وری بهتر از این نعمت خدادادی لازم است هر چند موارد

-
- 1-- توضیح المسائل مراجع، ج 2، ص 420.
 - 2-- احکام روابط زن و مرد و مسائل اجتماعی آنان، ص 23.
 - 3-- استفتاء از محضر آیت الله خامنه ای.
 - 4-- احکام روابط زن و مرد، ص 70.
 - 5-- استفتاء از محضر آیت الله خامنه ای.
 - 6-- همان.
 - 7-- احکام روابط زن و مرد و مسائل اجتماعی آنان، ص 230.
 - 8-- استفتاء از مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای.

ممنوع از نگاه کردن در مقابل موارد مباح و جایز آن بسیار اندک است ولی چنانچه همان موارد اندک شناخته شود انسان می تواند با بصیرت کامل از چشم و حس بینایی خود به خوبی استفاده کند.

- 1- نگاه کردن به عکس بچه ها - چه دختر، چه پسر - اگر بدون قصد لذت باشد و انسان نترسد به گناه آلوده شود اشکالی ندارد. (1)
- 2- نگاه کردن به هر عکسی به قصد لذت حرام است خواه عکس مرد باشد یا زن محرم باشد یا نامحرم، عکس انسان باشد یا غیر آن. (2)
- 3- در صورتی که کسی بترسد که با نگاه کردن به عکس شخصی به گناه بیفتد، نباید به آن عکس نگاه کند. (3)
- 4- زن ها می توانند به عکس مردان نگاه کنند مشروط به آن که به قصد لذت و ریبه نباشد، خواه مرد را بشناسد یا نشناسد خواه مرد محرم باشد یا نامحرم. (4)
- 5- مرد می تواند به عکس نامحرمی که حجاب خود را کاملاً رعایت کرده است نگاه کند، مشروط بر آن که به قصد لذت و ریبه نباشد. (5)
- 6- اگر نامحرم در عکس، حجاب کامل را رعایت نکرده است در این صورت، اگر مرد آن زن را می شناسد نمی تواند به عکس او نگاه کند و اگر او را نمی شناسد می تواند به عکس نامحرم نگاه کند مشروط به آن که به قصد لذت نباشد. (6)
- 7- س: آیا نگاه کردن به صورت یا بدن مرد نامحرم اگر به صورت عکس یا فیلم باشد اشکال دارد؟
ج: حکم نظر به اجنبی را ندارد. (7)
- 8- س: نظر کردن مرد به عکس زن اجنبیه در صورتی که او را بشناسد جایز است یا نه؟ بر فرض عدم جواز از شناختن چیست؟ همین که بداند صاحب عکس دختر یا عیال فلان شخص است کافی است؟ یا چیز دیگری مراد است؟
ج: نظر به عکس زن اجنبیه ای که او را به عنوان زن فلان شخص یا خواهر فلان - مثلاً - بشناسد، جایز نیست، علی الاحوط. (8)
- 9- س: نگاه کردن به عکس زنان غیر مسلمان یا مسلمان که حجاب اسلامی را کاملاً رعایت نکرده اند، چه حکمی دارد؟
ج: در صورتی که مرد زن ها را نشناسد و نترسد که به مفسده بیفتد، بدون قصد لذت و ریبه اشکال ندارد، اگر چه احتیاط مستحب در ترک است. (9)

ص: 17

1- - احکام روابط زن و مرد، ص 70.

2- - همان، ص 71.

3- - همان، ص 70.

4- - استفتائات اختصاصی بانوان، ص 49.

5- - مسائل جدید از دیدگاه علما و مراجع تقلید، ص 79 و 80.

- 6-- احكام روابط زن و مرد، ص 47.
- 7-- استفتانات، ج 3، ص 262، س 20.
- 8-- همان، ص 263، س 23.
- 9-- احكام روابط زن و مرد، ص 47.

1- س: نگاه کردن مرد به عکس زنی که قصد دارد با او ازدواج کند، به قصد آگاهی از زیبایی او، جایز است یا نه البته در صورتی که خانم، حجاب کامل را رعایت نکرده باشد، در صورتی که چند عکس ببیند برای انتخاب همسر از میان آنها چگونه؟

ج: اگر به قصد لذت نباشد اشکال ندارد. (1)

2- س: آیا نگاه کردن به تصاویر - اعم از تلویزیون و یا روزنامه و غیره - چه صورت دارد؟

ج: نظر به عکس و فیلم در حکم نظر به شخص نیست اگر مفسده بر آن مترتب نباشد بدون قصد ریه مانع ندارد. (2)

3- س: آیا نگاه کردن به عکس شخص نامحرم - چه مرد چه زن - که حد واجب پوشش را در عکس رعایت ننموده، در کدامیک از صورت های زیر جایز است؟

1- صاحب عکس را بشناسد.

2- صاحب عکس را نشناسد.

ج: در صورت نشناختن و نبود مفسده جایز است. (3)

نگاه به عکس نامحرم در کتب آموزشی

1- س: نگاه کردن به عکس های عریان که در کتب درسی پزشکی موجود است اگر به قصد آموزش باشد، جایز است یا نه در صورتی که موجب ریه گردد، تکلیف چیست؟

ج: اگر موجب ریه و تلذذ بشود جایز نیست. (4)

2- س: در رابطه با «انقلاب فرهنگی» جهاد دانشگاهی اقدام به ترجمه تعداد زیادی کتابهای علمی نموده است در بعضی از این کتابها برای توضیح بیشتر مطلب عکس هایی - چه به صورت نقاشی و چه به صورت عکس واقعی - وجود دارد که بین آنها تصاویر زنان بی حجابی دیده می شود با توجه به این که حذف چنین تصاویری گویایی مطالب کتاب را تا حدی کاهش می دهد، خواهشمند است تکلیف شرعی را در مورد قرار دادن یا قرار ندادن این عکس ها و یا نقاشی ها در کتاب های ترجمه شده بیان فرمایید؟

ج: وجود عکس ها و نقاشی ها اگر موجب مفسده نباشد حذف آن لازم نیست. (5)

استفاده از عکس دیگران

س: عکس ورزشکاران مرد روی جلد دفتر و همراه داشتن عکس های مرد نامحرم در وسائل دانش آموزان دختر چه حکمی دارد؟

ج: اگر مفسده دارد یا مستلزم فعل حرام باشد، جایز نیست. (6)

1- - استفتائات اختصاصی بانوان، ص 45، احکام روابط زن و مرد، ص 47.

2- - رساله نوین، ج 3، ص 202.

3- -

4- - احکام روابط مرد و زن، ص 71.

5- - رساله نوین، ج 3، ص 205.

6- - استفتاء از مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای

قوانین و مقررات کاری و اداری

در مجموعه مقررات اتحادیه صنف عکاسی و فیلم برداری آمده است:

- 1- حضور متصدی یا مباشر کسبی در محل کار که مورد تأیید اماکن عمومی و اتحادیه مربوطه باشد الزامی است.
- 2- نصب پروانه کسب معتبر و دستور العمل اماکن عمومی در محل کار که قابل رؤیت عموم باشد الزامی است.
- 3- به کار گرفتن اتباع بیگانه و کارگران مشمول تحت هر شرایطی ممنوع می باشد.
- 4- تأسیس واحد صنفی یا واگذار نمودن به شخص ثالث و انتقال مکان می بایست با اخذ مجوز از اتحادیه و تأیید اماکن عمومی صورت گیرد.
- 5- نصب برچسب نرخ در معرض دید و رعایت آن الزامی است.
- 6- تبلیغات غیر واقعی (کاذب) تحت هر عنوان ممنوع می باشد.
- 7- همکاری لازم با مأموران اماکن عمومی و بازرسان اتحادیه الزامی است.
- 8- مشابه سازی و عکس برداری از کارت شناسایی اتباع بیگانه و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی و نیز کارت های شناسایی از قبیل گواهینامه، پایان نامه خدمت به اندازه اصلی ممنوع است.

در پایان این مقررات صنفی آمده است که با متخلفان از موارد فوق برابر ضوابط و مقررات قانون نظام صنفی رفتار خواهد شد.

و از شهروندان درخواست شده تا شکایات و پیشنهادهای خود را کتباً به «دایره نظارت بر اماکن عمومی نیروی انتظامی» ارسال فرمایند یا با شماره تلفن دایره نظارت در هر استان تماس بگیرد.

حرفه عکاسی از نظر مسائل اخلاقی و مراعات آنها دارای اهمیت ویژه ای است و بسیاری از احکام فقهی مربوط به این صنف و قوانین و مقررات آن نیز با اخلاق و رفتار عکاس ارتباط تنگاتنگ دارد، ولی بار دیگر جهت یاد آوری بی مناسبت نیست که به چند نکته اشاره شود:

1. در آموزه های دینی آمده است که اخلاق و رفتار پسندیده با دیگران از برترین اعمال است و برای آن پاداش زیاد شمرده شده است.

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) هدف از بعثت خود را به کمال رساندن و پیاده کردن کامل اخلاق معرفی کرده است و روش ایشان و پیشوایان دینی در برخورد با مردم بهترین الگوی زندگی تمام افراد خواهد بود لذا عکاسان محترم در هر جا - چه در محل کسب یا جای دیگر - با در نظر گرفتن موقعیت کاری و اجتماعی خود و مراعات اخلاق کریمه نشانگر ادب و شخصیت والای خود باشند.

1. در مقررات صنفی آمده است: «رعایت شئون اخلاقی در برخورد با مشتری و حفظ ظواهر اسلامی در محل کسب الزامی است.»

«نصب عکس اشخاص مشهور به فساد اخلاقی و شرور»، در عکاسی ممنوع می باشد.

«مسئولیت هر عمل خلاف مغایر با قانون و شئون اسلامی در واحد صنفی به عهده متصدی است.»

امر به معروف و نهی از منکر

یکی از برنامه های بسیار زیبا و دقیق و کارساز اسلام برای حفظ سلامت افراد و جامعه از انحراف و نظارت مردم بر اعمال یکدیگر و احساس مسئولیت آنان در قبال رفتارهای دیگران و مشارکت عمومی در اصلاح امر به معروف و نهی از منکر، یعنی واداری افراد به خوبی ها و بازداری آنان از بدی ها و زشتی ها

عکاسان محترم به لحاظ تعامل اجتماعی و موقعیت شغلی که در ارتباط با مردم و صحنه های مختلف زندگی آنان دارند افزون بر آن که خود باید مواظب باشند تا در گناه و خلاف نیفتند و مرتکب کار حرام نشوند، بلکه وظیفه دارند تا دیگران را نیز از انحراف و معصیت باز دارند، تنها وظیفه این نیست که از بانوان بی حجاب عکس نگیرند بلکه بالاتر از آن دعوت آنان به حجاب و نهی از آنان از بی حجابی است. چرا که دست و پا زدن و شنا کردن و خود را از موج و گرداب نجات آنان از مهلکه و خفگی است و به یقین این کار پاداش بسیار دارد.

درباره اهمیت و آثار و پاداش امر به معروف و نهی از منکر و مراتب و شرایط آن در کتاب های مفصل مطالب زیادی نوشته شده است و وظیفه هر فرد مسلمان است برای عمل به این وظیفه دینی به مقدار نیاز آن مسائل را یاد بگیرد تا بتواند به تکلیف خود عمل کند و نگاشتن این چند سطر تنها به جهت یادآوری و غافل نشدن از این واجب الهی است.

در مقررات صنفی نیز آمده است:

«تجمع افراد بیکار و غیر مسئول در محل کسب و جلو درب واحد صنفی اکیداً ممنوع است.» و این وظیفه صاحب آن واحد صنفی است که با شیوه ای پسندیده از این عمل که قطعاً مزاحمت برای دیگران به ویژه بانوان مسلمان می باشد جلوگیری کند.

عکس و عبادت

1. از جمله مکان هایی که نماز خواندن در آن مکروه است روبروی عکس انسان و حیوان است. (1)

2. نماز خواندن در جایی که عکس انسان یا حیوان باشد مکروه است، هر چند آن عکس روبروی نمازگزار نباشد. (2)

درآمد مالی

اسلام کار و تلاش برای به دست آوردن در آمد حلال جهت اداره زندگی و بی نیازی از دیگران را همانند جهاد در راه خدا می داند و بیکاری و تبلی و سر بار جامعه بودن را نیز سخت نکوهش کرده ولی برای نجات افراد و جامعه از بیماری فقر و

1-- توضیح المسائل، م 898.

2-- همان.

بلاسی خانمان سوز مال حرام توصیه ها و برنامه های دقیق و قابل اجرا دارد که با مراعات آنها می توان زندگی سالم و سعادت مندانه ای داشت لذا به تمام عزیزان توصیه می شود که برای کسب درآمد از هرگونه خلاف اقتصادی همانند اجحاف و تقلب و گران فروشی و ... بپرهیزند و نسبت به پرداخت حقوق کارگران و حق دار آن جامعه که همانا فقیران و مستمندان و از کار افتادگان هستند دریغ نداشته باشند. (و فی اموالکم حق معلوم للسائل و المحروم)(1)

و وظیفه مالی گاهی به صورت سامان یافته و برنامه ریزی شده باید پرداخت شود تا زحمت کشان دچار فقر نشوند و فقیران جامعه نیز راه نجات خود را بدانند و دست به کارهای خلاف، امثال سرقت و تکدی و ... نزنند که از جمله این وظایف پرداخت زکات، خمس، کفارات و نذورات و مظالم عباد است، ولی آنچه مهم است آشنایی به این مسائل که کدام یک از این موارد بر انسان واجب می شود، محاسبه دقیق و پرداخت به موقع و به جای آن است تا هرگز ریالی از اموال انسان با حق دیگران و مال حرام مخلوط نشود که این بر تمام زندگی واجب می شود، محاسبه دقیق و پرداخت به موقع و به جای آن است تا هرگز ریالی از اموال انسان با حق دیگران و مال حرام مخلوط نشود که این بر تمام زندگی اثر می گذارد.

منابع

1. قرآن کریم

2. استفتائات امام خمینی (ره)

3. استفتائات از محضر مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای

4. استفتائات اختصاصی بانوان

5. احکام روابط زن و مرد و مسائل اجتماعی آنان

6. تحریر الوسیله، امام خمینی (ره)

7. توضیح المسائل، امام خمینی (ره)

8. توضیح المسائل مراجع

9. حقوق ادبی و هنری

10. دایرة المعارف زرین، بابک حقایق، بابک ریاحی پور.

11. رساله نوین

12. مسائل جدید از دیدگاه علما و مراجع

من لایحضره الفقیه

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر / 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

